Agendapunt 10 - ANNOTATIE Scenario's raamprostitutie CIE AZ 28 januari 2021

Met opmerkingen [EPv1]: Nb bijbehorende stukken toevoegen in ibabs:
-Raadsbrief 3/11
-Rapport SITE
-Rapport locatieonderzoek

Technische sessie 190121 inzake marktconsultatie en locatieonderzoek
Bij de door OOV/PMB georganiseerde Technische Sessie op 19 januari waren aanwezig de raadsleden: Wijnants, Boomsma, Ernsting, De Fockert, Ceder, Boutkan en Hermsen.
Kritische vragen uit deze sessie zijn verwerkt in deze annotatie.

Aanleiding voor raamprostitutiedebat

- Overlast door drukte in de binnenstad, respectloze bejegening raamsekswerkers
- Kwetsbaarheid van prostitutiesector voor ondermijning/ mensenhandel en misstanden
- Groei onvergunde branche waar sekswerkers relatief kwetsbaar zijn

Drie uitgangspunten bij raamprostitutiedebat
1.Versterken positie sekswerker 2. Tegengaan ondermijning 3. Verminderen overlast door drukte Wallen

Doel debat Cie AZ
Belangrijk doel van deze Cie A is steun krijgen voor de drie collegevoorstellen in de november-brief:

1. **Keuze voor ontwikkeling van EC, geen PH.** Want:
   - EC biedt 'de meeste kans' om de 'beschikbaar aanbod-klant'/feestbezoekers te verleiden om daarnaartoe te gaan in plaats van (meermaals) naar de Wallen.
   - Marktpartijen en sekswerkers hebben voorkeur voor EC

2. **Inzet op ontwikkeling van 'bescheiden' EC.** Want:
   - College zet in op herijking van het aantal en soort toeristen in Amsterdam. Het EC moet geen kopie van de Wallen worden. Daarom inzet op een wat 'bescheidener' EC met niet al te uitgebreide horeca en slechts in beperkte mate andere op toeristen gerichte functies.
   - Verwijzen naar inzet op kwaliteitstoerisme EZ en Aanpak Binnenstad.

3. **'Wezenlijke vermindering' ramen Wallen.** Want:
   - 'wezenlijke' vermindering aantal ramen Wallen is nodig om een EC goede kans van slagen te geven en **daardoor** effect te sorteren op de drie uitgangspunten.
   - Zie marktverkenning: ondernemers zien meer kansen en voor sekswerkers wordt nieuwe locatie aantrekkelijker.

@BM Zie hierna 'Belangrijkste discussiepunten': wanneer is er 'wezenlijke vermindering'?

Schets van het vervolgproces op hoofdlijnen
In 2021 zetten we navolgende stappen (ook afhankelijk van factoren als Covid, marktconsultatie etc.)

1. Mogelijke aanvulling van voorlopige shortlist met suggesties vanuit de markt, beschikbaar komende hotels, waterkavels.
2. Een verdiepende marktconsultatie, met aanscherping van een voorlopig programma van wensen en eisen (PvE) van de Gemeente Amsterdam
3. Gemeente stelt de beoordelingscriteria op voor de locatie: omgevingsfactoren, planologische en financiële consequenties bv. verwerving. En gemeente stelt participatietraject op.
4. *Het PvE, beoordelingscriteria en participatietraject worden voorgelegd aan de raad.*
5. Beperkt aantal (voorkeurs)locaties gaat weer in de marktconsultatie + locaties toetsen aan de beoordelingscriteria.
6. Zo werken we toe naar één of enkele voorkeurslocatie(s). *Die worden aan de raad voorgelegd.*
7. Participatie: voor deze locatie(s) wordt de participatie/buurtconsultatie met bewoners en andere betrokkenen (bedrijven, scholen en andere voorzieningen) opgezet.
8. Besluitvorming over de voorkeurslocatie door college en raad (met input uit de participatie).
9. Na besluit over de locatie: selectie marktpartij, bestemmingsplanprocedure, inspraak.

Belangrijkste mogelijke discussiepunten/ achtergrondinformatie

1. <u>'Wezenlijke vermindering ramen'</u>

- In de brief wordt gesproken van 'wezenlijke vermindering': bewust nog een vage term. Advies is om dit niet heel specifiek in te kleuren/ speelruimte behouden. Het gaat niet om de aantallen an sich, het gaat om wat nodig/ verstandig/ haalbaar is om de drie doelstellingen te verwezenlijken.
- Daarbij geldt voor wat betreft de derde doelstelling 'drukte beheersen': ook van grote invloed hoe de overige onderdelen van Aanpak Binnenstad uitwerken: aanpak horeca etc.; en of coffeeshopbeleid steun krijgt. Zie ook hierna invloed van restant uitvoering project 1012.
- Benadrukken dat gemeente in elk geval blijft inzetten op voldoende vergunde werkplekken voor sekswerkers (zie hierna de vraag of er voldoende plekken overblijven)
- Het is moeilijk om voorspellingen te doen over hoe de toekomstige markt voor raamwerk zal zijn. Veel hangt af van hoe toerisme zich weer ontwikkelt en daardoor het raamwerk weer terugveert in plaats van onvergunde circuit.

2. <u>ramen Wallen: sluitingen per 2021/ voorlopig niet open in 2021</u>

	Nu	**Vanaf juli 2021**
Wallen	273	249 (-13 MRL = 236)
Singel	68	68
Ruysdaelkade	40	40
Totaal	**381**	**357 (-13 MRL = 344)**

Toelichting:

a. Per 21 januari 2021 sluiten **13** ramen ex Project 1012 (ramen StAnnenkwartier van [redacted]).
b. Per 1 juli 2021 sluiten **24** ramen vanuit Project 1012 (ramen StAnnenkwartier van [redacted].

Deze twee sluitingen betreffen restant uitvoering Project 1012 (in totaal sluit via Project 1012 in totaal 149 ramen, waarvan 119 op de Wallen). Deze sluitingen zijn bekend bij raad (en bij de branche, maar nu nog niet breed in de stad bekend).

c. Per direct gaan 13 ramen MyRedLight niet meer open. Dat is algemeen bekend uit persbericht MRL in Parool. Met de eigenaar zal komende tijd worden besproken wat hij met het pand wil: nieuwe raamexploitant of herontwikkeling.

d. [redacted].

Mogelijke vraag: er gaan al veel ramen dicht vanuit project 1012 en nu ook sluiting MRL; dan hoeven er toch niet nog meer dicht?

Antwoord:

*Sluiten van ramen is sowieso geen doel op zich.

*Welk effect de sluiting van deze ramen zal hebben op het toerisme in aantal/ type is op voorhand nog niet bekend. Net zoals we nog niet weten hoe het toerisme zich ontwikkelt na covid. En hoe/wanneer de impact van de Aanpak binnenstad gaat uitwerken.

*Wel geldt dat we nu keuzes kunnen maken om toe te werken naar een leefbare binnenstad. Ik vraag uw steun om door te gaan met het ontwikkelen van een EC + uitwerking van een werkwijze voor

vermindering die, samen met de andere maatregelen uit programma binnenstad, leidt tot een leefbare binnenstad.
*En we zullen het brede pakket maatregelen waaronder dit thema jaarlijks over rapporteren, en dat biedt ook mogelijkheid tot aanpassing en fasering waar nodig.

Mogelijke vraag: er sluiten in 2021 dus al heel veel ramen, waar moeten al die sekswerkers naartoe?
Antwoord:
*De inzet van de gemeente is dat sekswerkers in het vergunde circuit een veilige werkplek kunnen vinden. Want de vindbaarheid, zichtbaarheid en langjarig contact met sekswerkers is van groot belang om misstanden en uitbuiting te voorkomen. Daar zullen we dus altijd zeer goed op moeten letten als er veel ramen sluiten terwijl er nog geen nieuwe werkplekken zijn in een EC. Wij houden dit goed in de gaten.
*We weten nu nog niet hoe de raambranche zich herstelt na covid. Verder goed om te beseffen: slechts een deel van de raamwerkers werkt 'vast' op de Wallen, een ander deel werkt sowieso altijd al flexibel/incidenteel en wijkt regelmatig uit naar andere steden en landen.
Voor dit moment hebben we nog geen aanwijzingen dat de sekswerkers niet voldoende terecht zullen kunnen bij de andere exploitanten.

[redacted]

@in het algemeen: minder 'beschikbaar-aanbod klanten'(/feesttoeristen) betekent minder klandizie voor raamsekswerk. Gevolgen voor de branche nu nog bekend. Mogelijk groeit op korte termijn de concurrentie om klandizie (seks)toerist en wijkt de raamwerker uit naar onvergunde circuit.
Middellange termijn ook onduidelijk. Voor buitenlandse sekswerkers zijn verdienmogelijkheden en werkomstandigheden in NL vrijwel altijd beter dan in hun eigen land, ook in onvergunde circuit. Wellicht komen ze na sluitingen ramen minder voor de ramen, maar komen ze dan voor onvergunde circuit.

Mogelijke vraag over 'thuissekswerk': als de gemeente thuissekswerk vergunt hebben we toch meteen genoeg vergunde werkplekken en hoeven er geen ramen dicht?
Antwoord: *In de november-raadsbrief heb ik toegezegd te onderzoeken of legaliseren van thuissekswerk een goede veilige werkplek kan geven aan sekswerkers. Daarover volgt een aparte raadsbrief.

Met opmerkingen [FF2]: [redacted], ik heb deze al met [redacted] afgestemd. Jij ook akkoord?

Met opmerkingen [FF3]: @[redacted] dit is wel een punt waarvan ik dynamiek verwacht vanuit de raad.

*Vooropgesteld alvast: ons prostitutiebeleid is er op gericht om een betere positie voor sekswerkers te realiseren. Daarbij zijn veilige legale plekken belangrijk, waar we contact met de sekswerker kunnen krijgen en waar nodig hulp kunnen aanbieden. De gemeente onderzoekt in hoeverre een vorm van thuissekswerk daarbij past.
*Belangrijke kanttekening alvast: we treffen bij controles in woningen en andere panden voor het merendeel géén zelfstandige zelfredzame sekswerkers maar illegale bordelen met meerdere sekswerkers, stevige misstanden en mensen in kwetsbare omstandigheden, zonder verblijfsvergunning.

Mogelijke vraag: heeft de gemeente bij MRL expres geen steun gegeven zodat deze ramen verdwijnen?
Antwoord: De gemeente heeft samen met alle stakeholders juist zich ingespannen om de ramen van MRL open te houden, omdat we de doelstellingen en ambities van het pilotproject tot op de dag van vandaag onderschrijven. Daarbij geldt wel dat de gemeente geen financiële steun aan MRL kan geven, dat zou niet fair zijn naar andere ondernemers en past niet bij de rol van gemeente. Het is spijtig dat MRL het financieel niet heeft gered.

Mogelijke vraag: is het de bedoeling dat net zoveel ramen worden gesloten als er in het EC komen?
Dat is ter bespreking in de cie. AZ van 28 januari. Het college heeft in de raadsbrief al benadrukt:

- gaat om *wezenlijke* vermindering
- om de te ontwikkelen alternatieve locatie een werkelijke kans van slagen te geven
- effect te sorteren op de 3 doelstellingen
- verplaatsing van exploitanten naar nieuwe locatie is optie

Mogelijke vraag: draagt vermindering bij aan terugbrengen overlast?
Vermindering van alleen ramen kan nooit een oplossing zijn. Daarom is de raamprostitutie onderdeel van brede Aanpak Binnenstad die erop gericht is dat binnenstad weer plek wordt waar alle Amsterdammers graag komen en bewoners zich thuis voelen. Bezoekers uit binnen- en buitenland blijven we verwelkomen als open en internationale binnenstad. Wel geldt dat het college niet langer wil dat de stad een ongebreidelde aantrekkingskracht heeft op de feesttoerist die komt voor combinatie van horeca, coffeeshops, ramen en erotisch entertainment.

Hoe kan een vermindering worden verwezenlijkt
Door marktwerking/ het ruimtelijke spoor/ het APV-spoor/minnelijke verwerving/ verplaatsen van exploitanten naar een EC.
Zie voor het APV-spoor en het ruimtelijke spoor en minnelijke verwerving de 2e bijlage van de raadsbrief van februari 2020 (kabinet). Daarin staan ook kosten genoemd.

Voorlopige shortlist gebieden: zie bijlage brief

Specifieke locaties
Er is een voorlopige lijst van gebieden gedeeld met de raad, nog niet specifiekere locaties. Als de raad vraagt naar specifiekere locaties dan is mogelijk antwoord:

- Binnen een aantal gebieden zijn specifieke locaties waaraan wordt gedacht, maar dat is allemaal nog zeer voorlopig. We kunnen nu nog niet aangeven welke locaties dat zijn, omdat:
  - dit zeer voorbarig zou zijn: de shortlist is voorlopig en de komende tijd kunnen er locaties toegevoegd worden en vallen er locaties beargumenteerd af.
  - nu benoemen van specifieke locaties het proces met de markt en met de stad (omwonenden van genoemde locaties) kan verstoren en onnodig complex maken.

Locaties in sociaal kwetsbare gebieden
@In technische sessie was kritische vraag dat geen stadsdeel dit wil hebben, en dat EC criminogene elementen aantrekt. Mogelijke toelichting aan raad:

- Een EC kan juist een kwaliteitsimpuls zijn voor een gebied. Een zeer zorgvuldige invulling met veel oog voor de omgeving is van groot belang.
- Alle activiteit in een EC is inpandig, met gecontroleerde toegang. Daarmee is de impact op een gebied zeer verschillend met de huidige impact op de Wallen.
- Er bestaan grote verschillen in kwetsbaarheid tussen buurten binnen stadsdelen. Er is in het locatieonderzoek met name gekeken naar zaken als: zijn er nog ontwikkelkansen in de zin van fysieke ruimte, multi modale bereikbaarheid, etc.
- Prostitutie is een legaal beroep en de gemeente verleent vergunningen voor prostitutiebedrijven onder strenge voorwaarden. De gemeente controleert de naleving van vergunningvoorwaarden.

Haalbaarheid
@In technische sessie stelde raad vragen over de haalbaarheid. Mogelijke toelichting aan raad:
Te voorbarig om nu al iets te zeggen over haalbaarheid. In de marktconsultatie is haalbaarheid uiteraard een onderwerp. Haalbaarheid kan pas echt bepaald worden na vaststellen PvE selectie locatie, dan kan businesscase opgesteld worden.

Q&A

@We gaan hierbij uit van route richting EC en dus niet van PH. Vragen zijn op thema geordend.
Locatieonderzoek – de shortlist

1. **Hoe is de lijst met nieuwe locaties voor een EC tot stand gekomen?**
   - Het is een *voorlopige* shortlist.
   - Locaties kunnen toegevoegd worden (vb. hotels, waterkavels, panden gemeentelijk vastgoed).
   - Tot stand gekomen in overleg met Team GO, Gemeentelijk Vastgoed, Maatschappelijke Voorzieningen, op basis van criteria zoals bereikbaarheid per openbaar vervoer, fase/stadium van planvorming in de gebiedsontwikkeling, beschikbare ruimte (kavel/m2 pand).

2. **Is onderzocht op welke locaties de sekswerkers willen zitten?**

@In technische sessie waren er veel vragen of sekswerkers voldoende betrokken worden

- Ja, er zijn meerdere sessies geweest met vrouwelijke, mannelijke en transwerkers uit verschillende groepen: raamwerkers/ besloten clubwerkers/ sekswerkers die in het onvergunde circuit werken.
- Hun meningen lopen deels uiteen (wel in een woonwijk, juist niet in een woonwijk), maar bereikbaarheid van groot belang, vooral met OV. Niet afgelegen gebied, er moet een aansluiting zijn met het omringende gebied. Dit in verband met veiligheid, maar ook met anonimiteit klant. Voorkeur EC: daar kunnen bezoekers ook voor ander vermaak dan prostitutie komen.

3. **Is onderzocht hoe sekswerkers willen dat de locatie eruit ziet?**
   - Werkplekken voor mannelijke en transwerkers - die kunnen nu niet goed terecht.

NB Uit recente gesprekken met mannelijke sekswerkers komt naar voren dat zij in een EC ook achter raamplekken willen werken (kan niet op de Wallen).

- Gescheiden toegang voor bezoekers van mannelijke en transwerkers.
- Locatie en inrichting gericht op anonimiteit klanten.
- Afgesloten veilige ruimte voor sekswerkers.
- Centraal beveiligde ingang: voorkomen dealers en kijktoerisme.

Positie sekswerkers in het geding? Is een EC buiten centrum goed voor sekswerkers?
@In technische sessie kwamen hier vragen over. Mogelijke toelichting aan raad:

- Benadrukken bij raad dat minder vergunde werkplekken niet het doel is. Van groot belang dat de eerste doelstelling voldoende behaald kan worden

- Diverse meningen onder sekswerkers. Raamwerkers: deel wil niet vertrekken, omdat zij nu sociaal netwerk hebben en omdat er hoge verdiensten zijn aan grote aantallen toeristen. Ander deel wel geïnteresseerd, zolang daar voldoende verdiend kan worden.
- EC moet voldoende aantrekkelijk voor sekswerkers. Dat belang wordt meegenomen in marktconsultatie: goed verdienmodel sekswerker en exploitant is noodzakelijk.
- In het EC komen ook niet-raamwerkplekken voor degenen die nu geen goede toegang hebben tot het vergunde circuit. Denk aan mannelijke en transwerkers, en sekswerkers die wel vergund, maar niet vanachter het raam of club willen werken.
- Het EC wordt kwalitatieve verbetering qua werkplek. En ook veiliger.
- Regulering bezoekersstroom: echte klandizie, geen opstoppingen door 'kijktoeristen' geen last drugsdealers.

4. Waar willen bezoekers heen?

Input opgehaald bij sekswerkers (zie vraag 2 en 3). OIS-onderzoek op de Wallen (augustus 2019): groep die aangeeft nieuw seks entertainmentgebied buiten het centrum zeker te zullen bezoeken is klein (10%), maar een grote groep (37%) zal misschien gaan of weet het niet.

5. Is de nabijheid van voorzieningen zoals scholen, kinderdagverblijven, religieuze voorzieningen een reden om geen EC te vestigen?

- Er wordt gewerkt aan een lijst met beoordelingscriteria voor terugbrengen shortlist.
- Dergelijke voorzieningen kunnen een beoordelingscriterium worden.

Programma Prostitutiehotel en Erotisch Centrum

6. Verhuist overlast mee van Wallen naar EC?

Nee, want:

- EC: *inpandige* prostitutieramen/hotelkamers met 1 *gecontroleerde* toegang.
- Goede interne regulering bezoekersstroom voorkomt opstopping bij ingang.
- Bereikbaarheid (bv. dichtbij OV) voorkomt uitwaaieren bezoekers.
- Verwachte aantal bezoekers vele malen minder hoog dan op Wallen door veel minder werkplekken, horeca, sekstheaters, coffeeshops (niet voorzien in het EC).

7. Te verwachten bezoekersstroom?

@In technische sessie kwam hierover een vraag. Afhankelijk van zowel het programma in het EC (horeca, seksentertainment) en locatie. Gezien beoogde aantal werkplekken moet uitgegaan worden van minimaal enkele honderden bezoekers per dag. Dat leerden we ook van enkele referentieprojecten zoals het Laufhaus in Keulen (inmiddels failliet door corona).

Volumestudie

8. Doel volumestudie?

Geen ontwerp, maar studie naar volume van mogelijk EC/ PH + goede inpandige regulering bezoekersstromen. Conclusie: compact gebouw met footprint van 1.000 m2 bij EC is mogelijk (van de beoogde 7.000 m2 is dan ongeveer 1.500 m2 voor 100 sekswerkplekken).

Vervolgproces met marktpartijen

9. Wat voor partijen worden uitgenodigd en hoe?

- Voor marktconsultatie worden ondernemers uitgenodigd die een rol kunnen spelen in de ontwikkeling (projectontwikkelaar, exploitanten, beleggers, etc).
- Openbare uitnodiging, daarnaast nemen we partijen mee die zich al meldden bij gemeente.

10. Welke eisen stellen jullie in de dialoog met de markt? Hoe wordt getoetst of je wel met de juiste partijen praat?

- De gemeente organiseert de marktconsultatie. De gemeente brengt daar een voorlopig programma van wensen en eisen in.
- Dialoog met markt: kwaliteitseisen/ ruimtelijke eisen/ veiligheidseisen EC. Onder meer: bij circa 100 werkplekken, minimaal 3 exploitanten.
- Eisen aan exploitanten: via APV en Wet BIBOB.
- Bonafide ontwikkelaars zoeken we via zorgvuldige uitvraagt met goede selectie-eisen + gemeente maakt ook altijd afspraken over bepaalde integriteitseisen.

11. Zijn er voldoende geïnteresseerde marktpartijen?

- Verschillende partijen hebben zich gemeld met ideeën of initiatieven. Met hen + mogelijk nog meer partijen na een bredere uitvraag, volgt een marktconsultatiefase. Na de marktconsultatiefase gaan we mogelijk partijen koppelen.
- Referentie: Utrecht heeft aantal serieuze partijen voor Nieuwe Zandpad.

Overige vragen EC

12. Gaat de gemeente meebetalen/ financiële garantstelling geven?

Nee, gangbare rol voor locatieselectie, gronduitgifte en bevorderen bestemming en vergunningverlening.

13. In het Uitvoeringsprogramma van Aanpak Binnenstad staat dat seksinrichtingen (sekswinkels, -bioscopen en –theaters) verminderd worden. Samenhang met EC?

In EC is ook enig erotisch entertainment gepland. Mogelijk kan in de toekomst gedacht worden aan verplaatsing van seksinrichtingen.

14. De seksbranche heeft het moeilijk door de coronacrisis, gaat de gemeente raambordelen opkopen?

De branche heeft het inderdaad moeilijk. Exploitanten van raambordelen en sekswerkers krijgen wel steun van de overheid. De gemeente houdt contact met de branche.

15. Is een raamprostitutie-vergunning/ prostitutiebestemming een schaarse vergunning/ schaars recht, en is dat dan een probleem als je vergunning voor het EC wil verlenen?

- In Amsterdam geldt geen maximum aantal vergunningen. In bestemmingsplannen zijn alleen de nu bestaande prostitutiebedrijven bestemd. Het beleid is dat er in beginsel geen uitbreiding komt van het aantal prostitutiebedrijven dat we nu kennen in de stad.
- Sowieso geldt dat we een fair en transparant proces willen volgen in het locatieonderzoek, en wie er zou kunnen gaan ontwikkelen en wie exploiteren.

@BM Boomsma vroeg vorig jaar al eens of het schaarse vergunningen zijn maar zijn vraag bleek meer te gaan over de duur van de vergunningen. In Cie AZ graag geen uitspraken doen of er sprake kan zijn van een 'schaarse vergunning/bestemming'. We bekijken wat het voor ons proces met de markt betekent als dit een schaarse vergunning/recht zou zijn.

Vragen over overige toezeggingen uit november-brief

16. Mogelijke vraag naar toezegging raadsbrief dat wordt onderzocht of opting in-constructie wel goed werkt

Antwoord: Door belangenverenigingen en het rijk is recent nog gesproken over een eventuele evaluatie van de opting in-constructie. Hier is vooralsnog niets concreets uit voort gekomen. Zodra de besloten clubs weer open mogen zal onder sekswerkers in Amsterdam worden onderzocht of zij voldoende op de hoogte zijn van hun rechten, en of de exploitanten zich aan de regels houden. Op basis hiervan worden eventuele vervolgstappen bepaald.

17. Mogelijke vraag Bij1: hoe staat het met uw toezegging in raadsbrief tot 'onderzoeken of Gronings Overweeghuis een meerwaarde heeft'?

Antwoord: het antwoord volgt bij brief. (kern: wij bieden al veel uitstapmogelijkheden aan sekswerkers. Meerwaarde Groningse Overweeghuis lijkt dat het geen formele zorgvoorziening is maar een burgerinitiatief. Daardoor kunnen sekswerkers er verblijven zonder concrete uitstapwens/ zonder

formele zorgindicatie. Een groep Amsterdammers wil dit misschien ook in Adam opstarten als burgerinitiatief. Gemeente houdt contact met betrokkenen en in een latere fase kan worden onderzocht of de gemeente Amsterdam hierin kan ondersteunen.)